

ידיעות לתלמידי התואר הראשון¹

לימודי התואר הראשון מתפרסים על פני שלוש שנים (שישה סמסטרים) ומתנהלים בשני מסלולים:
א. **מסלול דו-חוגי** – הכולל שני חוגים ולימודי חובה נוספים.
ב. **מסלול חד-חוגי** – אליו ניתן להתקבל משנה ב' (ראו פירוט להלן).²

היקף הלימודים הנדרש לקבלת תואר הוא 60 ש"ש (120 נ"ז לפחות), ולא כולל משימות בכתב, לימודי עזר ולימודי עברית ואנגלית (כשפה זרה).

בחירת חוג מחוץ לפקולטה

תלמידים במסלול דו-חוגי רשאים לבחור חוג אחד במדעי הרוח וחוג שני מפקולטה אחרת, ובתנאי שעמדו בתנאי הקבלה של כל אחד מהם. מומלץ לתלמידים הלומדים בתכניות השייכות גם לפקולטה/בתי"ס נוספים לפקולטה למדעי הרוח, ללמוד גם את הנהלים ביחידה האחרת.

תלמידים הלומדים שני חוגים, אחד בפקולטה למדעי החברה ואחד בפקולטה למדעי הרוח, יחליטו עם הרשמתם לאיזו פקולטה ברצונם להשתייך. השיוך לאותה פקולטה הוא עד גמר לימודיהם ותחולנה עליהם כל תקנות הפקולטה שאליה בחרו להשתייך. במהלך הלימודים רשאים התלמידים להחליף את השתייכותם הפקולטתית פעם אחת בלבד (ראו פרק ד' נוהלי הוראה סעיף 1.10.3). תלמידים שסיימו לימודיהם בחוג אחד בפקולטה למדעי הרוח וחוג שני בפקולטה למדעי החברה (ללא קשר לשיוך הפקולטתי), יקבלו תואר "בוגר במדעי הרוח ובמדעי החברה".

מבנה הלימודים

מסלול לימודים דו-חוגי הכולל לימוד בשני חוגים ולימודי חובה נוספים.

על התלמידים להשלים:

- א. קורסי החובה של האוניברסיטה (ראו להלן).
- ב. מסלול לימודי חוג (כמפורט בתכנית הלימודים של כל חוג).

מסלול חד-חוגי

תלמידים המבקשים להתמקד בלימוד חוג אחד, יגישו בקשה לקראת שנה ב' למסלול חד-חוגי ובתנאי:

- ממוצע 85 לפחות בחוג שבו מבקשים להתמקד
- סיום כל לימודי שנה א' בחוג שאותו מבקשים לעזוב – עם ציון עובר (60) בכל קורסי החובה של אותו החוג. קורסים אלה ייחשבו להם כחלק מלימודים משלימים לתואר. לא ניתן לעבור למסלול חד-חוגי, ללא סיום כל קורסי שנה א'.

הלימודים במסלול זה יכללו:

- לימודי חוג בהיקף מלא.
- לימודים משלימים וקורסים מתכנית "אבני פינה" (4 נ"ז מתחום חברתי ו-4 נ"ז מתחום עיוני) עד להשלמת 120 נ"ז (60 ש"ש) לתואר בוגר.

מסלול חד-חוגי מורחב למצטיינים:

תלמידים בעלי ממוצע 90 ומעלה בחוג שבו הם מבקשים להמשיך וממוצע כללי של 80 לפחות יכולים להתקבל למסלול חד-חוגי מורחב.

הלימודים במסלול זה יכללו:

- לימודי חוג עד 70 נ"ז.
- לימודים משלימים – אבני פינה + 16 נ"ז של קורסי שפה (מתחילים ומתקדמים) וקורסים נוספים עד להשלמת 120 נ"ז.

במסגרות הבאות לא ניתן ללמוד מסלול חד-חוגי:

1. תכנית הלימודים הרב-תחומית
2. תכנית "אמירים"
3. תכנית "מדעי הקוגניציה"
4. תכנית "רביבים"
5. תכנית במדעי היהדות

לימודי חובה נוספים

תכנית "אבני פינה"

תכנית "אבני פינה" היא תכנית לימודים המציעה קורסים להרחבת דעת לקהל התלמידים של האוניברסיטה העברית, מחוץ לתחום ההתמחות של הפקולטה שלהם.

- א. על התלמידים ללמוד קורסים מתכנית "אבני פינה" בהיקף של 8 נקודות מבין הקורסים המוצעים מחוץ לתחום לימודיהם (4 נ"ז מתחום חברה ו-4 נ"ז מהתחום הניסויי).
- תלמידי ביה"ס לחינוך חייבים ב-4 נ"ז מהתחום הניסויי.

¹ בנושא הנהלים המתייחסים לכל התלמידים בפקולטה, כגון הגשת טופס לימודים, תנאי מעבר, נקודות זכות, מלגות, זכאות לתואר, שירותים לתלמידים וכו', ראו פרקים ד'-ה'.

² ייתכן חיוב עבור תוספת תשלום שכ"ל בגין חריגה מעל 60 שעות שנתיות לתואר, או בגין פריסת הלימודים לתואר בוגר, מעל 3 שנים.

- ב. תלמידים הלומדים בשתי פקולטות שונות, חייבים ב-4 נ"ז או מתחום חברה או מהתחום הניסויי. תלמידים הלומדים הן בפקולטה למדעי הרוח ובפקולטה למדעי החברה, 4 נ"ז של קורסי "אבני פינה" ייזקפו לזכותם בשקלול, במסגרת לימודיהם בפקולטה למדעי החברה.
- ג. תלמידים שחוגם השני הוא חינוך או מפקולטות אחרות כמו: משפטים, מדעי הטבע וכו', 2 נ"ז מקורסי "אבני פינה" ייזקפו לזכותם במסגרת החוג בפקולטה למדעי הרוח ו-2 נ"ז ייזקפו במסגרת החוג בפקולטה האחרת.

הציונים בקורסי "אבני פינה" יחושבו במוצע לתואר, אולם לא ייכללו במוצע החוגי. ציון עובר בכל קורס הוא 60 לפחות.

חובת לימוד קורסים מתכנית "אבני פינה" לתלמידי "אמירים" לפי חוגם השני בפקולטות השונות:³

תלמידי הפקולטה למדעי הרוח חייבים ב-4 נ"ז מתכנית "אבני פינה", כולם במדעים הניסויים (2 נ"ז על חשבון מכסת קורסי "אמירים" שתהיה 58 בלבד ו-2 נ"ז על חשבון מכסת הנ"ז של החוג השני).

תלמידי הפקולטה למדעי החברה חייבים ב-4 נ"ז מתכנית "אבני פינה" במדעים הניסויים, לצד 60 נ"ז במסגרת "אמירים" (דהיינו קורסי תכנית "אבני פינה" ייזקפו לזכותם בשקלול במסגרת לימודיהם במדעי החברה).

תלמידי פקולטות למדעים ניסויים (כולל ביה"ס לריפוי בעיסוק) פטורים מלימוד קורסי תכנית "אבני פינה" וחייבים ב-60 נ"ז בתכנית "אמירים" במדעי הרוח.

תלמידי התכנית למדעי קוגניציה ותלמידי פכ"מ ממדעי החברה פטורים מלימוד קורסי תכנית "אבני פינה".

קורס מיומנויות הקריאה והכתיבה

על כל תלמידי שנה א' בחוגי הפקולטה (כולל תלמידים הרשומים בפקולטה אחרת) להשתתף בקורס "מיומנויות הקריאה והכתיבה".

הקורס, בהיקף של 1 ש"ש (2 נ"ז), ניתן בנוסף לקורס בהדרכה ביבליוגרפית, או הדרכה מתודולוגית, הניתנים ע"י החוגים.

* תלמידים שציונם בחלק המילולי של המבחן הפסיכומטרי בשפה העברית היה בין 120 ל-139 חייבים להשתתף בקורס 08006 (1 ש"ש=2 נ"ז).

* תלמידים ששפת אמם עברית וציונם בחלק המילולי של המבחן הפסיכומטרי בשפה העברית היה מתחת לציון 120 חייבים להשתתף בקורס 08007 (1 ש"ש=2 נ"ז).

* תלמידים שהתקבלו בקבלה ישירה (על פי ציוני תעודת הבגרות בלבד) ותלמידים שנבחנו בבחינת "יעל" ישתתפו בקורס 08007.

* תלמידים שטרם סיימו את בחינת הפטור בעברית ישתתפו בקורס 08007 בשנה השנייה ללימודיהם, באחת הקבוצות המיועדות לתלמידים ששפת אמם אינה עברית.

* תלמידים שסיימו את בחינת הפטור בעברית יירשמו לאחת הקבוצות המיועדות לתלמידים ששפת אימם אינה עברית.

פטורים מהקורס:

- * תלמידי תכנית "אמירים" ותלמידי "מדעי הקוגניציה".
- * תלמידים שקבלו ציון 140 ומעלה בחלק המילולי של המבחן הפסיכומטרי בשפה העברית.
- * תלמידי המכינה הקדם אקדמית שציונם בקורס "מיומנויות הכתיבה האקדמית" בעברית מעל 60.
- * תלמידי המכינה האקדמית לתלמידים מחו"ל (רוטברג) שהשתתפו בקורס 04391 "כתיבה אקדמית בעברית".
- * תלמידים הלומדים באחד מהחוגים הבאים בפקולטה למדעי החברה והמשתתפים באחד מהקורסים הבאים: מדע המדינה (56100), פסיכולוגיה (51111), תקשורת ועיתונאות (50118).
- * תלמידי פכ"מ שהשתתפו בקורס 54107 "קריאה ביקורתית בפכ"מ".
- * תלמידי החוג לחינוך שהשתתפו בקורס 34401 "מיומנויות יסוד בקריאה ובכתיבה אקדמית".
- * תלמידי הפקולטה למשפטים שהשתתפו בקורס 62121 "כתיבה ומחקר במשפט".
- * תלמידי החוג לקרימינולוגיה שהשתתפו בקורס 61105 "אוריינות אקדמית".
- * תלמידים הלומדים קורס שער לאקדמיה במסגרת הפקולטה למדעי הרוח.

קורס הכרת משאבי הספרייה המרכזית בהר-הצופים⁴

במסגרת קורסי ההדרכה הביבליוגרפית בחוגים, התלמידים חייבים להשתתף בשנה הראשונה ללימודיהם בקורס מסוג "תרגיל" להכרת משאבי הספרייה. הקורס נלמד עצמאית דרך מערכת "הוראה מתוקשבת" (Moodle), ויהיה נגיש מכל מחשב עם גישה לאינטרנט. הקורס הוא של 3 שעות המורכב מ-8 יחידות לימוד המכילות קבצי Power Point וקישורים לסרטוני הדרכה שנעשו בספרייה. בקורס ישולבו מטלות תרגול. בעת הצורך התלמידים יכולים להיעזר במחלקת ההדרכה המצויה בספרייה.

הקורס מהווה תנאי מעבר לשנה ב'.

³ תלמידי תכנית "אמירים" שלומדים שילוב עם תכנית פכ"מ ממדעי החברה – פטורים מלימוד קורסי התכנית "אבני פינה".

⁴ תלמידים שלמדו קורס מקביל מבין הקורסים הבאים: 76411, 76413, 76414, 76415, 03126, 34457, 62121, 62202, 62203, 62204, 62208, פטורים מבצוע הקורס המתוקשב של ספריית הר-הצופים שמספרו 74122.

קורס באנגלית

תלמידים שהחלו את לימודיהם משנת הלימודים תשע"ט ואילך לתואר בוגר מחויבים במהלך לימודיהם לתואר בלמידת קורס אחד שהוראתו בשפה האנגלית, בהיקף 2 נ"ז לפחות. הקורס יילמד באחד מחוגי הלימוד של התלמיד, לבחירתו. ציון "עובר" בקורס זה יהיה 60 לפחות. אנו ממליצים כי התלמידים ילמדו קורס זה בשנים ב' או ג' לתואר. על התלמיד/ה לעדכן בכתב את מזכירות החוג, היכן יילקח הקורס, תוך ציון מספר ושם הקורס, עד לסוף שבוע הראשון של תקופת השינויים של סמסטר א'.

תלמידים הלומדים חוג מחוץ לפקולטה למדעי הרוח:

- תלמידי פקולטה למשפטים מחויבים לקחת את הקורס במסגרת פקולטה זו.
- תלמידי פקולטות אחרות יבדקו את דרישות הפקולטה האחרת, ובהתאם יבחרו באיזו פקולטה ללמוד את הקורס.

תלמידים ששני חוגיהם בפקולטה למדעי הרוח:

תלמידים ששני חוגיהם בפקולטה למדעי הרוח, ימלאו חובה זו באחד מחוגיהם, לבחירתם, למעט התלמידים הבאים העומדים בחובה חילופית שלהלן:

- תלמידי החוג לאנגלית.
 - תלמידי התכנית הרב תחומית הלומדים חטיבה באנגלית.
 - תלמידי אחד מהחוגים הרגיונליים המחייבים בחוג זה קורס בשפת המקור של החוג.
 - תלמידים היוצאים לחילופי סטודנטים בחו"ל.
- בחוגים רגיונליים שבהם לא מתקיים קורס אקדמי בלשון המקור (מזרח תיכון), חובת האנגלית בעינה עומדת. להלן קישור לנוהלי הוראה ולימודים אוניברסיטאיים. המידע מופיע בסעיף 5.4.

<https://www.huji.ac.il/cgi-bin/mm/ScriptsXpA/mgrqcg?appname=Rishum&prgname=ViewShnatonText&arguments=-N2020,-A01,-N0,-N4>

לימוד קורס בחירה מהחוג השני

תלמיד הלומד במסגרת המסלול הדו-חוגי רשאי לשקלל עד 4 נ"ז קורסי בחירה מחוג אחד בנקודות של החוג האחר, באישור היועץ. לא תותר כתיבת עבודה סמינריונית בקורסי בחירה אלה.

משימות בכתב

התלמידים נדרשים במסגרת לימודיהם לתואר לכתוב עבודות קצרות, רפרואטים, תרגילים בכתב, על פי דרישת המרצים בכל קורס. הציונים על מטלות אלו נכללים בציון הסופי של הקורס. בנוסף, על התלמידים לכתוב עבודות סמינריוניות. עבודות אלו ישוקללו בנפרד מציון הקורס ב-4 נ"ז לכל עבודה ויובאו בחשבון בשקלול הציון הסופי לתואר. דהיינו, נקודות הזכות בגין העבודות הסמינריוניות אינן נכללות במסגרת ה-120 נ"ז (60 ש"ש) של הקורסים הנדרשים לתואר.

על התלמידים לכתוב עבודה סמינריונית אחת בכל חוג במסלול הדו-חוגי ושתי עבודות סמינריוניות בחוג במסלול החד-חוגי.⁵ העבודות הסמינריוניות תיכתבנה אצל שני מורים שונים. במקרים חריגים יש לפנות לוועדת ההוראה.

העבודות הסמינריוניות תיכתבנה בסמינריונים המשותפים לחוג הספציפי של התלמיד.

לימודים משותפים עם האקדמיה למוסיקה

על-פי הסכם עם האקדמיה למוסיקה ע"ש רובין בירושלים, יוכלו תלמידים על סמך לימוד בשני המוסדות לקבל תואר: א. "בוגר אוניברסיטה (במוסיקה)" – B.MUS. ב. "בוגר אוניברסיטה (במחול)" – B.DANCE.

תכנית לימודים זו מורכבת מלימודים בפקולטה למחול ולתנועה של האקדמיה או בפקולטה למוסיקה של האקדמיה, ותכנית לימודים מלאה בחוג באוניברסיטה.

המועמדים לתכנית זו חייבים למלא אחרי תנאי הקבלה של שני המוסדות. פרטים אפשר לקבל במזכירות לענייני הוראה.

לימודי הכנה למוסמך עם ביה"ס למנהל עסקים

מסלול לימודים זה מיועד לתלמידים מצטיינים במדעי הרוח והחברה. המסלול נמשך כ-4-5 שנים וכולל לימודי בוגר רגילים בחוגים (במדעי הרוח או החברה), לימודי הכנה למוסמך במנהל עסקים, ולימודי מנהל עסקים לתואר מוסמך (MBA).

עבור תלמידי מדעי הרוח במסלול החד-חוגי, לימודי ההכנה של מנהל עסקים עשויים להיחשב כחלק מלימודי הבוגר (במסגרת הלימודים המשלימים). לא כן לגבי תלמידי מדעי הרוח הלומדים במסלול הדו-חוגי ומדעי החברה, אשר לגביהם לימודי ההכנה במנהל עסקים הם לימודים עודפים, מעבר לדרישות ללימודי הבוגר.

⁵ החוגים רשאים לדרוש הגשת עבודות סמינריוניות נוספות.

החל מהשנה הראשונה ללימודי הבוגר ניתן ללמוד את לימודי ההכנה הנדרשים לתואר מוסמך במנהל עסקים, ומן השנה השלישית לתואר הבוגר ניתן ללמוד את קורסי המוסמך של מנהל עסקים.

עידוד תלמידים מצטיינים

1. במסגרת הפקולטה קיים מסלול מיוחד לתלמידים מצטיינים – תכנית "אמירים" למצטיינים (ראו פרק כ"ט בהמשך) ומסלול לתלמידים מצטיינים במסגרת המכון להיסטוריה.
2. תלמידים מצטיינים (עם ציון ממוצע משוקלל 90 ומעלה בלימודי החוג) יוכלו לבקש בשנה ג' לימוד עצמי בנושא שמעניין אותם ואיננו מופיע בשנתון, במקום אחד הקורסים. התלמידים יפנו אל מורה, לפי בחירתם, ויבקשו ממנו שידריך אותם בלימודיהם. סיכום הלימוד יהיה בכתיבת עבודה או בחינה. על התלמידים להירשם לקורס הדרכה אישית לתלמידי בוגר מצטיינים.
3. תלמידים מצטיינים (עם ציון משוקלל של 85 ומעלה) יוכלו לבקש בשנה ג' להשתתף בסמינריון מ"א (במקום ב"א). ההיתר מותנה בהסכמת המורה.

קורסים במסגרת בית הספר לתלמידים מחו"ל

תלמידים רשאים, באישור מוקדם של החוג וועדת ההוראה, לבחור קורסים במסגרת תכניות הלימודים של בית-הספר לתלמידים מחו"ל.

לימודי חובה כלל-אוניברסיטאיים: לימודי עברית ואנגלית

ראו ב"נהלי הוראה", פרק חמישי. תלמיד באחד מחוגי הפקולטה למדעי הרוח לא יהיה רשאי להמשיך את לימודיו לשנה ב' ללא פטור באנגלית ו/או בעברית.

תכנית הלימודים הרב-תחומית

תכנית הלימודים הרב-תחומית מורכבת מלימודי חטיבות. התכנית כוללת 60 נ"ז (30 ש"ש). ניתן לקבל ייעוץ במזכירות התכנית בטל' 5883597.

פרטים נוספים על התכנית ראו בפרק ל'.

כדי להיכנס לתכנית באינטרנט, יש להיכנס לאתר האוניברסיטה העברית: www.huji.ac.il. קטלוג הקורסים (שנתון) - בטבלה שפותחת יש לסמן: תכנית לימודים (כללים ונהלים) - לבחור בפקולטה למדעי הרוח - ושם לבחור את תכנית הלימודים הרב-תחומית.

"אמירים", תכנית מצטיינים בין-תחומית במדעי הרוח

מטרת התכנית לאפשר התמחות בתחום לימוד מסוים מחד ולהקנות לתלמיד/ה ידע נרחב והיכרות עם שיטות מחקר מדעיות של תחומים שונים. התכנית מכוונת לפיתוח חשיבה יצירתית ועצמאית, תוך התמודדות עם מטלות מחקר בגישה ביקורתית. אופי הלימוד בתכנית ייחודי. הלימודים מתבססים על קריאה רבה (בעיקר באנגלית) ודיון בקבוצה. תלמידי התכנית משלבים לימודים בחוג בו בחרו, באחת הפקולטות, עם לימודים הומניסטיים מגוונים במסגרת תכנית "אמירים".

תנאי הקבלה:

התכנית פתוחה בפני תלמידי הפקולטות השונות באוניברסיטה העברית.

פרטים נוספים ראו בפרק כ"ט.

קורסים "נתמכי מחשב"

מערכת ההוראה המתוקשבת מאפשרת לכל התלמידים, אשר רשומים לקורסים שפתוחים במערכת ה-Moodle, להיכנס לאתר המערכת: <http://moodle.huji.ac.il>

זאת באמצעות הקלדת מספר תעודת הזהות (ללא ספרת ביקורת) כשם משתמש והקלדת הספרות של הקוד האישי (הרשום בפקס התשלומים) כסיסמה.

לתשומת לב התלמידים הלומדים בקמפוסים שונים :

כדי לאפשר לתלמידים הלומדים בקריות השונות של האוניברסיטה להגיע ממקום אחד למשנהו, הוחלט להתחיל את הקורסים בהפרשים של חצי שעה בין גבעת-רם והר-הצופים. כלומר, הקורסים בגבעת-רם יתחילו בשעה שלמה, והקורסים בהר-הצופים יתחילו חצי שעה לאחר השעה השלמה :

1. **בגבעת-רם** יהיו זמני השיעורים כדלקמן : 08.45-8.00 ; 9.45-9.00 ; 10.45-10.00 וכו'.

2. **בהר-הצופים** יהיו זמני השיעורים כדלקמן : 9.15-8.30 ; 10.15-9.30 ; 11.15-10.30 וכו'.